

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Hogyan építik fel az óbudai hidat*

Forrás: *Esti Ujság*

Bp

(Hely)

1926. 12. 23.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olvasó)

Osztályozás

Tárgy

624.2

Hely

Idő

"1926"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinyomda 1923

Hogyan építik fel az óbudai hidat

(Az Esti Ujság tudósítójától.) Az Esti Ujság tegnapi száma elsőként számolt be arról, hogy az óbudai hid ügyében az érdekeltek mozgalmat indítottak az 1908. évi XLVIII. törvények hiányát pótlóan végrehajtása érdekében. A tizennyolc év előtt hozott törvény végrehajtása ugyanis addig huzódott, amíg a háború és az azt követő idők szinte utópiává tették a hidat, mely Óbudát a Margitsziget felső csucsán át a Hungária körutal kötné össze. Pedig a tizennyolc év előtt fennálló érdekek az idők folyamán csak fokozódtak és most egy hatalmas városrész és sok-sok ezer existencia érdeke követeli a törvényben biztosított hid megépítését. A kormány építési programjában szerepel az óbudai hid is, de a költségek olyan óriásiak — 18 millió aranykorona, — hogy tavaszig, amikor a hidépítést előkészítő földmunkálatokat meg kell kezdeni, súlyos feladat a pénz előteremtése. Már pedig a kérdés oly sürgető, hogy

felvetődött a Betterment-elv, amelynek segítségével az 1927-ben megkezdett óbudai hidépítés 1932-ben teljesen készen átadható lenne a forgalomnak.

A Betterment-elv, amely Magyarországon kevésbé ismert teória, nyugaton már régen bevált gyakorlat. A Budai Klub az Esti Ujság cikke nyomán több városfejlesztő és társadalmi egyesület és egyéb érdekképviselők vezetőinek bevonásával az Esplanade-szálló fehértermében vacsorát rendezett, amelyen dr. Pikler J. Gyula nyugalmasztott statisztikai hivatali igazgató

Az óbudai hid és Betterment

cimmal tartott előadást. A kevés híján másfélórás előadás gondolatmenete a következő volt:

— Ha megnézzük Budapest látképét — mondotta az előadó —, olyan kép tárul elénk, amellyel talán csak Velence vagy Nápoly veheti fel a versenyt. A város hatalmas folyamán öt hid köti össze a két városrész forgalmát. Látunk nagyszerű sugárutakat, parkokat, középületeket, kórházakat, templomokat, iskolákat. Ezek az épületek és pályaudvarok az adózók filléreire épültek, néha olyan adózókéból, akik sohasem vették igénybe azokat, talán nem is látták. Ha a forgalmat figyeljük, észreveszünk, hogy azok bizonyos centrumok felé terelődnek. Főként a pályaudvarok és a hidak felé, ahol hatalmas bérházak állnak forgalmas üzletekkel. Önkéntelenül felvetődik a gondolat, hogy a mindenki adófilléréből létrehozott közintézmények csak egyes szerencsés kiváltságosoknak hoznak gyű-

mölcsöt. Adót egyformán mindenki fizet, de a kókai kisgazda, aki, teszem fel, ugyanugy járult hozzá adójával a Ferenc József hid felépítéséhez, mint a hid közvetlen közelében levő pesti telektulajdonos, szegény maradt, a hid közelében levő telek tulajdonosa pedig anélkül, hogy telkéhez csak hozzá is nyult volna, vagyonát megötszázszorozta. És minél jobban halad a civilizáció, a szociális és a gazdasági eltolódás annál nagyobb lesz.

Nemzetgazdászok ezeknek az eltolódásoknak a kiegyenlítésére kigondolták

a Betterment-et.

Az elv abból indul ki, hogy bizonyos köz-munkák révén az a hely, ahol azt létesítették, fellendül. Az üres telkeket hamar beépítik és jóval drágábban kiadják az egyes üzlethelyiségeket, mint a köz-munkák megindítása előtt az egész telek értéke volt. A Betterment-elv szerint az a körzet, amely kedvező helyzetbe kerül, helyzeti energiájánál fogva viselheti azoknak az előnyöknek kis terhét is, amelyek viselése hasonló esetben a köz kötelessége volt.

A konkrét esetben az óbudai hid építésénél az óbudai telkeket adóztatnák meg, a pesti oldalon pedig a Wahrenmann ucca, Dráva ucca, a Hungária ut, Hermina ut és a külső Váci ut környékét.

Az adót a telekérték és a hid felépítése utáni érték közti differencia után vetnék ki.

Azoknak a telkeknek, amelyek az óbudai

hid gazdasági előnyét fogják élvezni, hat-szoros értékelkedése esetén az adókkal kifizethetik,

fedezhetik az egész óbudai hid építési költségeit.

A Betterment révén megszűnnek az üres telkek is, mert a spekuláció, ha látja, hogy

a telek értékének emelkedése esetén megadóztatják, hogy adót tudjon fizetni, jövedelmező építkezésekbe kezd. A hid, ha meglesz, a sivárság csendjét nagyvárosi pezsgő élet fogja betölteni. De nemcsak egy halott rész kap vérkeringést, nemcsak Óbudáról, a Hungária körut felé visz a hidon át az ut, hanem

a Betterment, egy eszme is hidat ver a tisztességes egyéni érdek és a közérdek között is.

A rajzokkal, grafikonokkal illusztrált szemléltető előadást dr. Hegedüs Miklós főorvos, a klub ügyvezető igazgatója zárta be. Az előadást követő vacsorán a Budai hegyvidék szövetségének elnöke Szilágyi Károly volt nemzeti gyűlési képviselő szólalt föl elsőnek, aki hosszabb beszédben országos érdekeknek mondotta Budapest északi részének a budai hegyvidék lakosságának és a környék tizennégy községének érdekét szolgáló hid sürgős felépítését. Ezután még számos felszólalás hangzott el ugyanilyen szel-lemben.